

- **BIDRAGSFORDELING VED KYSTSIKRING**

HORTEN

1. INDLEDNING OG OPDRAG

I forbindelse med et fælles kommunalt kystbeskyttelsesprojekt for strækningen Hundested-Helsingør har Halsnæs Kommune på vegne af de kommuner, der er involveret i projektet, anmodet om en vurdering af en række problemstillinger, der relaterer sig til projekt bidragsfordeling..

Særligt er det mulighederne for bidrag fra baglandet samt fordeling ud fra begrebet nytteværdi, som ønskes nærmere belyst.

Herudover ønsker Halsnæs Kommune en vurdering af mulighederne for at pålægge statsligt ejede ejendomme bidragspligt samt en beskrivelse af klageprocessen i de forskellige faser af en kystbeskyttelsessag som den forestående.

Det er oplyst, at kystbeskyttelsen primært vil blive gennemført ved sandfodring af kyststrækningen.

Det er videre oplyst, at der generelt er tale om en erosionskyst. Kun i begrænset omfang er der tale om en kyststrækning, der er i risiko for oversvømmelser. Kystbeskyttelsen har derfor primært til formål at sikre mod erosion.

2. DE JURIDISKE RAMMER

2.1 Kystbeskyttelsesloven

Etablering af kystbeskyttelse er reguleret efter kystbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 267 af den 11. marts 2009 om kystbeskyttelse).

Lovens § 1 indeholder en formålsbestemmelse, hvor formålet med kystbeskyttelsen er angivet som beskyttelse mod oversvømmelser og nedbryd-

ning fra havet. Dette formål skal varetages ved en afvejning af en række hensyn, der er oplyst i bestemmelsen, herunder blandt andet behovet for kystbeskyttelse, kystlandskabets bevarelse og genopretning, den rekreative udnyttelse af kysten, adgang til kysten, naturens frie udfoldelse samt økonomiske hensyn.

Det følger af kystbeskyttelseslovens § 16 og § 16a, at alle kystbeskyttelsesforanstaltninger – både på kysten og på søterritoriet – kun må udføres efter tilladelse fra Kystdirektoratet.

Det påhviler derfor den enkelte grundejer med ejendom ud til kysten at søge Kystdirektoratet om tilladelse til kystbeskyttelse. Hvis flere nabo Grundejere ønsker at etablere en fælles privat kystsikring kræves ligeledes tilladelse fra Kystdirektoratet enten meddelt til hver enkelt lodsejer, en flerhed af lodsejere eller f.eks. et kystsikringslag.

I kystbeskyttelseslovens kapitel 1a er fastsat særlige bestemmelser om vedtagelse af fælles kystbeskyttelsesprojekter, som gennemføres i kommunalt regi. Et sådant fælles kystbeskyttelsesprojekt kan etableres på initiativ af den kommune, hvori den pågældende kyststrækning er beliggende, eller på baggrund af en henvendelse fra en eller flere grundejere fx såfremt det ikke har været muligt at nå til enighed blandt grundejerne om en fælles privat kystsikring.

Processen herfor er reguleret i kystbeskyttelseslovens kapitel 1a.

Finansieringen af et sådant fælles kystbeskyttelsesprojekt efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1a sker ved bidrag fra de beskyttede grundejere og andre, som opnår en fordel ved projektet.

Det fremgår således af kystbeskyttelseslovens § 5, stk. 3, at

"Bidrag kan pålægges grundejere, der opnår beskyttelse ved foranstaltningen, eller som i øvrigt opnår en fordel derved. Det enkelte bidrags størrelse fastsættes af kommunalbestyrelsen."

Og det er således kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning om, hvorledes fælles kystbeskyttelsesprojektet skal finansieres.

Kommunen selv kan bidrage, såfremt der er en lovlig kommunal interesse i projektet og så selvfølgelig i det omfang, kommunen opnår beskyttelse af kommunalt ejet ejendom, og der således fastsættes bidrag for kommunen på lige fod med andre grundejere i området.

2.2 Forarbejderne til bidragsbestemmelsen

Der er ikke i kystbeskyttelseslovens § 3, stk. 5 om bidrag foretaget en nærmere afgrænsning af, hvorledes bidraget skal fordeles mellem de berørte grundejere.

Af forarbejderne til bestemmelse fremgår følgende vedrørende bidragsfordelingen:

HORTEN

Hvad kredsen af bidragspligtige angår, forudsætter lovforslaget, at ejerne af de direkte beskyttede ejendomme fortsat er den kreds, der primært kan være tale om at pålægge bidragspligt. Som hidtil kan det meget vel tænkes, at der kun er grund til at pålægge denne kreds bidragspligt.

Louforslaget begrænser imidlertid ikke kredsen af private ejendomsbesiddere, der kan pålægges bidragspligt, til ejerne af de direkte beskyttede ejendomme, men medtager ejendomme, som i øvrigt opnår en fordel ved foranstaltningen. Herved tænkes bl.a. på, at en nærliggende strand i velplejet stand i kraft af dens rekreative værdi kan være af direkte økonomisk værdi for ejendomme, der ikke som sådanne er truet fra havet.

Betragtningen om en strands økonomiske betydning for ejendomme, der ikke er truet fra havet, kan imidlertid føres videre derhen, at kredsen af ejendomme, der har en sådan interesse i stranden, er meget vid og ubestemt. Dette fører til, at der kan være begrundelse for, at amtskommunen eller primærkommunen bidrager til strandens beskyttelse og bevaring. På denne baggrund skal bestemmelsen i stk. 3 ses.

Bestemmelsen forudsætter, at amtskommune eller primærkommune frivilligt kan beslutte at bidrage til eller helt at afholde udgifterne ved et anlæg eller en foranstaltning, herunder til drift og vedligeholdelse, hvis noget sådant findes begrundet. Det er videre klart, at et amtsråd kan pålægge en primærkommune bidrag uden særlige begrænsninger, hvis primærkommunen er ejendomsbesidder."

Af uddraget fra forarbejderne fremgår således, at selve den værdi, som kan være forbundet med at have adgang til en strand, kan være grundlag for en bidragsfastsættelse. Denne værdi kaldes for nytteværdi.

Der er imidlertid ikke i forarbejderne foretaget en nærmere fastlæggelse af de kriterier, bidraget skal fastlægges ud fra, herunder hvilken fordeling, der må være mellem ejendomme, der opnår en direkte beskyttelse ved projektet og ejendomme, der opnår en anden fordel.

I forarbejderne er henvist til, at fordelene ved at have adgang til strand kan være af en så bred og vid karakter, at der kan være grundlag for, at der foretages en delvis kommunal finansiering.

Muligheden for kommunal finansiering af en kystbeskyttelsesforanstaltning ud fra hensyn til de fordele, som kan være forbundet med at kunne tilbyde egne og andre borgere fortsat strandadgang, er ikke nærmere behandlet i dette notat, som med henvisning til det ovenfor beskrevne opdrag alene forholder sig til mulighederne for bidragspåligning af grundejere i området.

HORTEN

3. BIDRAG FRA BAGLANDET

3.1 Bidragspligt for baglandet

Som det fremgår af bestemmelsen om bidragspligt i kystbeskyttelsesloven, er der ud over de direkte beskyttede ejendomme mulighed for at pålægge bidrag fra ejendomme, der opnår en anden fordel ved kystbeskyttelsen.

Som angivet i forarbejderne menes hermed bl.a. den økonomiske værdi, som en nærtliggende og velplejet strand kan have for ejendomme, som ikke direkte er truet fra havet.

En hensyntagen til den betydning, som en nærtliggende og velplejet strand vil have for områdets ejendomme, kan således være et relevant kriterium for fastlæggelse af bidragspligt for baglandet til et kystbeskyttelsesprojekt – forstået som ejendomme, der ikke er direkte truet af havet.

Af Kystdirektoratets vejledning til kystbeskyttelsesloven er dette beskrevet således:

"Loven begrænser imidlertid ikke kredsen af private ejendomsbesiddere, der kan pålægges bidragspligt, til ejerne af de direkte beskyttede ejendomme, men medtager også ejendomme, som i øvrigt opnår en fordel ved foranstaltningen.

Her tænkes bl.a. på, at projekter, som højner den rekreative værdi på en nærtliggende strand, kan have økonomisk værdi for ejendomme, der ikke opnår direkte beskyttelse af projektet."

Det er således forudsat direkte i lov og forarbejder samt Kystdirektoratets vejledning, at der kan foretages en bidragspåligning af ejendomme i baglandet, som ikke opnår direkte beskyttelse ved kystbeskyttelsen, men som i stedet må anses for at opnå en fordel i form af økonomisk værdi for den enkelte ejendom.

De kriterier, som kommunen – og i dette tilfælde kommunerne – lægger til grund for bidragspåligningen, skal være sagligt relevante ud fra bestemmelsen om bidragspligt.

Det indebærer først og fremmest, at kriterierne for fastsættelse af bidragspligt for baglandet skal fastlægges på baggrund af en vurdering af, hvilke grundejere der opnår en fordel ved kystbeskyttelsesprojektet.

Er der ejendomme i baglandet, som opnår en beskyttelse, fx fordi de er i risiko for oversvømmelse eller erosion, uanset at de ikke ligger i første række, vil der naturligvis også kunne pålægges bidrag på den baggrund.

Behovet for beskyttelse af ejendomme i baglandet må endvidere være af en vis aktualitet for, at kriteriet om beskyttelse kan begrunde bidragspligt. Ved erosionskyster, der ikke er truet af oversvømmelse, vil det være begrænset hvilke ejendomme i baglandet, der kan antages at opnå en direkte beskyttelse.

HORTEN

Risikoen for, at ejendomme i baglandet med årene kan komme til at ligge i 1. række til vandet og dermed blive yderligere udsat, vil efter vores vurdering ikke være en tilstrækkelig aktuel risiko til at begrunde bidrag efter kriteriet om ejendomme, der opnår beskyttelse ved foranstaltningen, medmindre der er tale om en helt ekstraordinær aggressiv kysterosion det pågældende sted.

I det følgende vurderes derfor alene mulighederne for at pålægge bidrag i baglandet ud fra kriteriet om "anden fordel" end beskyttelse – den såkaldte nytteværdi.

Som nævnt i forarbejderne og vejledningen er med "anden fordel" særligt tænkt på den fordel, som består i en økonomisk værdi for en ejendom i at være beliggende tæt på en velplejet strand.

Beskyttelse af kysten, således at stranden ikke forsvinder, eller sandfor-
dring, der sikrer en bredere og bedre strand, vil på den måde kunne have en økonomisk betydning for værdien af en ejendom, og vil således kunne begrunde bidrag for ejendomme i baglandet.

HORTEN

Det er ikke et krav for bidragspålygningen, at kommunen dokumenterer en økonomisk værdi for de enkelte ejendomme.

Men kriteriet om økonomisk værdi vil have en betydning for hvor langt tilbage i baglandet, der kan pålægges i bidrag.

På et tidspunkt bliver værdien af strandadgangen så ubestemmelig en størrelse, at der vil være en grænse for, hvilke ejendomme der kan pålægges bidrag.

Det kan overvejes, om den blotte rekreative værdi i at kunne benytte en strand – uden at dette giver sig udtryk i en stigning i ejendommens værdi – kan betegnes som "anden fordel", som kan begrunde bidrag.

Ud fra en sådan tankegang ville mange ejendomme langt tilbage i baglandet kunne pålægges bidrag.

Dette har næppe været meningen med bestemmelsen.

I forarbejderne er da også henvist til, at netop denne rekreative værdi i at have adgang til en strand kan være grundlag for kommunal finansiering af kystbeskyttelsen ud fra bredere overvejelser om samfundsmæssig nytte.

Det kan imidlertid næppe være grundlag for at pålægge ejendomme i baglandet bidragspligt.

Grænsen for, hvor langt tilbage i baglandet, der kan pålægges bidrag, må derfor efter vores vurdering og i overensstemmelse med bemærkningerne i forarbejderne, trækkes ved de ejendomme, hvor tilstedeværelsen af en strand samt strandens kvalitet må forventes at have en økonomisk værdi for den pågældende ejendom.

Nedenfor under afsnit 3.2. er foretaget en nærmere vurdering af, hvor langt tilbage i baglandet, der kan pålægges bidrag.

Det er ikke udelukket i forarbejderne eller ud fra ordlyden af lovteksten, at der kan pålægges bidrag, såfremt kystbeskyttelsesprojektet på anden måde indebærer en fordel for beskyttede ejendomme eller ejendomme i baglandet uden egentlig beskyttelse.

I lighed med vurderingen af værdien af en nærliggende strand må der dog være tale om en fordel, som har en økonomisk værdi.

Vi kender ikke til eksempler, hvor der er pålagt bidrag ud fra andre kriterier end den direkte beskyttelse samt den økonomiske fordel ved en nærtliggende og velplejet strand.

Det kan ikke udelukkes, at der kan være andre fordele forbundet med et kystbeskyttelsesprojekt, som kan begrunde bidragspåligning, men selve beskyttelsen og den økonomiske fordel ved en nærtliggende og velplejet strand må alt andet lige være de primære.

HORTEN

3.2 **Hvor langt kan bidragspligten række ind i baglandet?**

Som angivet oven for under afsnit 3.1. vurderes det, at grænsen for hvor langt tilbage i baglandet, der kan pålægges bidrag, må trækkes ved de ejendomme, hvor tilstedeværelsen af en strand samt strandens kvalitet vides eller må forventes at have en økonomisk værdi for den pågældende ejendom.

Halsnæs Kommune har anmodet om en vurdering af, hvor langt tilbage i baglandet et sådant kriterium kan begrunde bidragspligt, og i den forbindelse henvist til, at Kystdirektoratet har oplyst, at fx en afstand ind i baglandet på en kilometer vil kunne anvendes.

Vi vurderer, at det vil være forskelligt fra kyststrækning til kyststrækning, hvor langt tilbage i baglandet tilstedeværelsen og kvaliteten af en strand, vil have betydning for værdien af en ejendom.

På nogle kyststrækninger vil værdien formentligt kunne aflæses i ejendomsværdien mange kilometer ind i landet, mens effekten vil være væsentligt mindre på andre kyststrækninger.

Det kan i den forbindelse tænkes, at det ligeledes vil have betydning, om der er tale om et sommerhusområde eller et område med helårsboliger samt strandens og badevandets kvalitet.

Der findes ikke mange sammenlignelige projekter, der kan anvendes som rettesnor for, hvor langt ind i landet, der er grundlag for at pålægge bidrag.

I forbindelse med et stort kystbeskyttelsesprojekt ved Skagen er grænsen for baglandets bidragsydere fastsat til 0,5 kilometer fra kysten.

Som angivet ovenfor vil det som udgangspunkt ikke være et krav for bidragspåligningen, at kommunen kan dokumentere en økonomisk værdi for den enkelte ejendom.

I mangel af en fast praksis for, hvor langt ind i landet stranden kan antages at have en økonomisk effekt på baglandet, og da dette vil varierer fra kyst-

strækning til kyststrækning, anbefaler vi, at der indhentes en eller flere ejendomsmæglervurderinger for en generel vurdering af betydningen af stranden for baglandet, herunder hvor langt ind i landet kystbeskyttelsesprojektet vil have en betydning for ejendomsværdien.

På den baggrund vil kommunen have en mere saglig begrundelse for at fastlægge grænsen for bidragspåligning i baglandet.

3.3 Indbyrdes bidragsfordeling blandt bidragspligtige

Der er ikke i lovtæst eller forarbejder i øvrigt fastlagt nærmere vedrørende kriterierne for den indbyrdes bidragsfordeling blandt bidragspligtige ejendomme.

I forarbejderne er dog henvist til, at de direkte beskyttede ejendomme er den kreds af ejendomme, der *primært* pålægges bidrag.

Det må antages at indebære en kvalifikation af forholdet mellem det bidrag, der fastsættes for ejendomme, der opnår egentlig beskyttelse ved kystbeskyttelsen og de ejendomme, der pålægges bidrag ud fra hensyntagen til andre former for fordele.

Det forhold, at en ejendom opnår beskyttelse ved projektet, må således vægtes tungt i bidragsfordelingen sammenholdt med det bidrag, som fastsættes for øvrige ejendomme.

I forhold til den indbyrdes bidragsfordeling blandt ejendomme, der opnår direkte beskyttelse, og den indbyrdes fordeling blandt ejendomme, der opnår anden fordel, er der imidlertid ikke yderligere vejledning at hente i forarbejderne.

I praksis er for de direkte beskyttede ejendomme ofte anvendt kriterier som ejendommens størrelse og værdi samt ejendommens længde mod kysten. Bidragsfordelingen blandt ejendomme i baglandet, der ikke opnår direkte beskyttelse, er i andre projekter fastsat ud fra kriterier om afstand til stranden, strandens kvalitet kombineret med ejendommens værdi.

Der er ikke noget til hinder for, at der anvendes andre kriterier i den indbyrdes fordeling, såfremt disse kriterier er relevante og afgørende for den fordel, som den enkelte ejendom opnår.

Som angivet ovenfor må fordelingen være baseret på en økonomisk værdi for den enkelte ejendom, hvorfor en indbyrdes bidragsfordeling blandt bidragspligtige ejendomme, ligeledes må afspejle den forskel i økonomisk værdi, som tilstedeværelsen af en strand har for de enkelte ejendomme.

Et øvrigt kriterium - ud over afstanden til kysten samt ejendommens værdi - som kan tænkes at være relevante ved fastlæggelsen af den indbyrdes bidragsfordeling i baglandet, vil være ejendommens anvendelse.

HORTEN

Ejendommens anvendelse kan således tænkes at være afgørende for hvilken økonomisk fordel, der vil være forbundet med kystbeskyttelsesprojektet.

I forhold til beboelsesejendomme er det således muligt, at værdien af en velplejet strand i nogle områder vil være anderledes for værdien af sommerhuse end for værdien af helårsboliger. Dette ud fra en hypotese om, at adgangen til strand kan være mere afgørende for ejendomsværdien af sommerhuse end for ejendomme med helårsbeboelse.

Om der er en sådan forskel i den økonomiske værdi af stranden for sommerhuse og helårshuse vil dog formentligt variere fra kyststrækning til kyststrækning.

Vi vurderer, at der ikke vil være en forpligtelse for kommunen til at fastlægge en bidragsfordeling, der opererer med en sådan inddeling i anvendelse. Der er således ikke noget til hinder for, at bidraget fastsættes ens for alle typer af ejendomme uanset, om der er tale om sommerhuse eller ejendomme med helårsstatus.

HORTEN

Ønskes en differentieret bidragspåligning, hvor der tages hensyn til ejendommens anvendelse, anbefales det, at der indhentes en eller flere ejendomsmæglervurderinger, som kan anvendes til at fastlægge, hvorledes stranden påvirker ejendomsværdien afhængig af, om der er tale om et sommerhus eller en ejendom med helårsstatus.

Tilsvarende vil det i relation til erhvervsejendomme kunne tænkes, at værdien af en nærtliggende og velplejet strand ikke nødvendigvis er den samme for erhvervsejendomme som for beboelsesejendomme, ligesom der inden for kategorien erhvervsejendomme må forventes at være forskel på om og i hvilket omfang, stranden repræsenterer en værditilvækst for ejendommen.

For ejendomme, der anvendes til turismeprægede aktiviteter såsom fx restaurant, hotel, cafe eller isbod, må strandens beliggenhed og kvalitet forventes at have en anden betydning for ejendomsværdien end for ejendomme, der anvendes til erhverv, hvor adgangen til og udsigten til strand ikke er afgørende, fx en fabrik eller et værksted.

Der er ikke noget til hinder for at fastsætte et differentieret bidrag for forskellige typer af erhvervsejendomme, såfremt det sker på baggrund af objektive konstaterbare kriterier, som er relevante for bidragspåligningen. At kriterierne skal være relevante for bidragspåligningen, indebærer, at de er fastsat ud fra en hensyntagen til den økonomiske fordel, som de enkelte erhvervsejendomme påføres som følge af kystbeskyttelsesprojektet.

Imod en differentieret bidragspåligning inden for forskellige erhvervstyper kan indvendes, at den eksisterende anvendelse af en ejendom ikke nødvendigvis er til hinder for, at den pågældende ejendom – måske netop som følge af de ændrede strandforhold, som kystbeskyttelsesprojektet indebærer – ændrer anvendelse til en anvendelse, der i højere grad drager fordel af beliggenheden til stranden.

Sådanne forhold vil det næppe være muligt at tage højde for ved en bidragspåligning, der samtidig skal sikre en håndterbar bidragsordning ud fra objektive kriterier.

Vælges en ordning, hvor der sondres mellem forskellige typer af erhverv, er det afgørende, at der foretages en opdeling i objektive konstaterbare kriterier, således at der ikke fra kommunens side skal foretages et skøn i forhold til den enkelte erhvervsvirksomhed.

Det bemærkes, at det ikke vil være et krav om, at der foretages en sådan differentiering. Bidragsbestemmelsen i kystbeskyttelsesloven kan således anvendes til at fastsætte ens bidrag for alle ejendomme inden for en bestemt afstand fra stranden uanset ejendommens anvendelse. Dette ud fra en generel betragtning om, at afstanden til stranden gennemsnitligt vil udgøre en økonomisk fordel for de pågældende ejendomme relateret til netop afstanden til strand.

Der vil således efter vores opfattelse ikke være en forpligtelse til ved bidragspåligningen at sondre mellem ejendomme med helårsstatus, sommerhuse og erhvervsjendomme.

HORTEN

3.4 **Fastsættelse af bidrag for ubebyggede baglandsgrunde**

Halsnæs Kommune har ønsket en vurdering af, om der kan gives anlægsrabat for ubebyggede grund i baglandet ud fra betragtninger om, at ejeren af en ubebygget grund ikke aktuelt har samme nytteværdi af en strand, som ejeren af en bebygget grund.

Der er ikke noget til hinder for ved bidragsfordelingen at foretage en sontring mellem bebyggede og ikke-bebyggede ejendomme.

Dog vil en sådan differentiering ligesom angivet ovenfor i forhold til forskellige former for erhvervsanvendelse alene være udtryk for den eksisterende anvendelse af den pågældende ejendom.

En opdeling i bebyggede og ikke-bebyggede grunde tager altså ikke højde for, at en ikke-bebygget grund senere bliver bebygget med en deraf følgende større fordel af den værdi, som stranden repræsenterer.

Omvendt kan der være ubebyggede grunde, som fx er udlagt til fælles areal i en grundejerforening eller som ligger inden for strandbeskyttelseslinjen, hvorfor det må antages at være højst usandsynligt, at grunden tillades bebygget. For sådanne ejendomme synes en sontring mellem bebyggede og ikke-bebyggede ejendomme at være rimeligt begrundet i de forskelle, som den økonomiske fordel af stranden repræsenterer for de to typer af ejendomme.

Såfremt der fastsættes en bidragsfordeling, hvor der tages hensyn til, om en ejendom i baglandet er bebygget eller ikke, anbefales det, at bidragsfastsættelsen i givet fald fastsættes ud fra objektive konstaterbare kriterier, som ikke overlader et skøn til kommunen.

En sondring mellem ejendomme, der kan forventes bebygget, og ejendomme, hvor dette må anses for usandsynligt, kan således ikke anbefales, da dette er en sondring, der efterlader et stort omfang af skøn.

Det kan anbefales at få en eller flere ejendomsmæglere til at vurdere den forskel, der vil være i den økonomiske fordel af stranden for de bebyggede grunde sammenholdt med ubebyggede grunde.

Det kan ikke afvises, at der kan være typer af ubebyggede grunde, hvor den økonomiske fordel ved en velplejet og nærtliggende strand vil være ikke eksisterende.

Dette vil dog efter vores opfattelse ikke være til hinder for, at der ud fra overordnede gennemsnitsbetragtninger foretages en ensartet bidragspåligning af alle ejendomme – bebyggede såvel som ubebyggede.

Formentligt vil en kombination af kriteriet afstand til strand og ejendommens værdi i et rimeligt omfang udligne den forskel i fordelene ved stranden som vil være mellem de bebyggede og de ikke-bebyggede ejendomme, i og med at ejendomsværdien må forventes at være lavere for ubebyggede grunde.

HORTEN

4. **BIDRAGSPLIGT FOR STATENS EJENDOMME**

Staten kan blive bidragspligtig efter kystbeskyttelsesloven på lige fod med andre grundejere.

Ejer staten fast ejendom ud til kysten, som opfylder de kriterier, som er opsat for bidragspåligning, indebærer det, at der kan pålægges staten bidrag ud fra de generelle kriterier for bidragspåligning.

Ejer staten ejendomme i 1. række til kysten, som opnår en direkte beskyttelse ved projektet, kan kommunen pålægge staten bidragspligt som grundejer på lige fod med øvrige grundejere, som opnår beskyttelse ved det pågældende projekt.

I Naturstyrelsen og Kystdirektoratet er der generelt den holdning, at man ikke beskytter naturområder mod ødelæggelser fra kysten. Hensynet er, at naturen må gå sin gang, og at man ikke beskytter natur mod andre naturkræfter.

Dette kan være begrundelsen for, at staten ikke ønsker aktivt at bidrage til fælles kystbeskyttelse, uanset at staten ejer ejendomme med beskyttet natur på den pågældende kyststrækning.

Det forhold, at en grundejer ikke ønsker at beskytte sin ejendom, indebærer imidlertid ikke, at der ikke er grundlag for bidragspåligning. Der er hjemmel til at pålægge bidrag uanset, at den statslige myndighed, der ejer den pågældende ejendom, eller som i øvrigt er tilsynsmyndighed i forhold til de beskyttede naturtyper på ejendommen, er af den opfattelse, at der ikke bør ske en beskyttelse.

Det er klart, at det kan overvejes, om det i en sådan situation vil være hensigtsmæssigt at lade den del af kyststrækningen, som ligger op til et stats-

ligt naturområde, udgå af kystsikringsprojektet ud fra statens egne ønsker om at lade naturen gå sin gang.

Har det ikke betydning for effekten af den øvrige beskyttelse, vil dette som udgangspunkt ikke være problematisk. Det er dog afgørende at have sig for øje, at dette jo i givet fald ikke er et element i bidragspåligningen, men i stedet i selve udformningen af det kystbeskyttelsesprojekt, som gennemføres.

Foretages der kystbeskyttelse af kyststrækninger, hvor staten ejer ejendomme, der derved opnår direkte beskyttelse, må staten pålignes bidrag ud fra samme kriterier som øvrige ejendomsjere, der opnår en direkte beskyttelse ved projektet.

I de situationer, hvor staten ejer naturejendomme i baglandet vil det være kriterierne for påligning af bidrag i baglandet som skal anvendes. Det vil sige ud fra kriteriet om anden fordel end direkte beskyttelse.

Som angivet ovenfor er "fordels-kriteriet" i bidragsbestemmelsen i kystbeskyttelsesloven baseret på en vurdering af, om stranden indebærer en økonomisk fordel for den pågældende ejendom.

Ejendomme, der består af beskyttet natur, som ikke kan bebygges, vil muligvis ikke opnå en egentlig værditilvækst.

Dette er imidlertid ikke en juridisk vurdering.

Må det således på baggrund af en ejendomsmæglervurdering eller anden form for saglig og relevant vurdering konstateres, at sådanne naturejendomme ikke opnår en økonomisk fordel ved det pågældende projekt, bør det føre til, at der ikke foretages bidragspåligning af disse ejendomme.

Den usikkerhed, der kan være i forhold til, om en ubebygget naturgrund i baglandet opnår en økonomisk fordel ved kystbeskyttelsesprojektet, kunne tale for, at der ved den endelige bidragspåligning foretages en sontring mellem bebyggede og ubebyggede grunde.

Det skal fremhæves, at denne sontring alene er afgørende i forhold til ejendomme i baglandet. For naturejendomme, der opnår direkte beskyttelse ved projektet, er der ikke krav om en økonomisk fordel af beskyttelsen.

5. PROCES FOR KLAGESAGER

Et fælles kystbeskyttelsesprojekt i henhold til kystbeskyttelseslovens kapitel 1a kan opstartes på initiativ af en eller flere grundejere eller på initiativ af en eller flere kommuner.

I kystbeskyttelseslovens kapitel 1a er fastlagt en procedure for, hvorledes der træffes beslutning om iværksættelse af et sådant fælles kystbeskyttelsesprojekt.

Indledningsvist indhenter den pågældende kommune en udtalelse fra Kystdirektoratet vedrørende de foreslåede kystbeskyttelsesforanstaltning-

ger og foretager høring af de grundejere, der (efter kommunalbestyrelsens vurdering) kan blive pålagt bidragspligt i henhold til lovens § 3, stk. 5.

Såfremt kommunalbestyrelsen på den baggrund beslutter ikke at fremme gennemførelsen af et kystbeskyttelsesprojekt på den pågældende kyststrækning, er det en afgørelse, der kan påklages til Miljøministeriet, men kun for så vidt angår retlige spørgsmål. Miljøministeren kan altså ikke tilsidesætte kommunens skønsmæssige vurdering af, om anmodningen om kystbeskyttelse bør fremmes, men ministeriet kan foretage en vurdering af om lovens procesregler og forvaltningsretlige principper om fx sagsoplysning er overholdt.

Beslutter kommunalbestyrelsen derimod at fremme projektet, skal der udarbejdes et egentligt skitseprojekt med tilhørende økonomiske overslag og forslag til bidragsfordeling. På den baggrund indkaldes til møde med de grundejere, der kan blive pålagt bidragspligt.

Kommunalbestyrelsen træffer herefter beslutning om, hvorvidt projektet skal gennemføres eller opgives. Denne beslutning kan påklages til Miljøministeriet, jf. kystbeskyttelseslovens § 18.

Under denne klagesagsbehandling kan efterprøves alle enkeltpunkter i en afgørelse, herunder anlæggets udstrækning, bidragsfordelingen, vedtægterne i et kystbeskyttelseslag mv. Det vil sige, at ministeriets prøvelse i disse sagstyper udgør en fuldstændig prøvelse af afgørelsen om gennemførelse af projektet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. En klage har opsættende virkning. Kommunalbestyrelsen kan dog beslutte, at uopsættelige reparations- og afværgeforanstaltninger skal igangsættes uanset, at der verserer en klagesag.

Inden projektet igangsættes skal der indhentes fornøden tilladelse fra Kystdirektoratet efter lovens § 16 og § 16a. Kystdirektoratets tilladelse eller afslag kan påklages til Miljøministeriet.

Klageinstansens afgørelse vil herefter kunne indbringes for domstolene. En domstolsprøvelse indebærer ikke opsættende virkning i forhold til den afgørelse, der anfægtes, medmindre retten undtagelsesvist træffer beslutning herom. Det sker yderst sjældent og kun, hvor store samfundsværdier måtte være udsat for at gå tabt.

Hellerup den 29. juni 2015
Horten

Henriette Soja

Marie Bockhahn

HORTEN